

Πρός τόν άρθρογράφον του «'Ελευθέρου Κόσμου» ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ

'Αποδοκιμάζει τήν δήλωσιν Ποντγκόρνυ κατά τής 'Ενώσεως 'Ανασχηματίζει έντός του Μαΐου τήν Κυβέρνησιν 'Επιθυμεί αναθέρμανσιν τών σχέσεων με τās 'Αθήνας

- ΕΙΧΕ ΜΙΑΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΝ ΜΕ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ ΓΡΙΒΑΝ
- ΔΙΑΤΗΡΕΙ ΕΠΑΦΗΝ ΜΑΖΙ ΤΟΥ ΜΕ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥΣ
- ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
- ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΑΝΑΛΗΦΘΟΥΝ ΕΧΘΡΟΠΡΑΞΙΑΙ ΙΣΡΑΗΛ - ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Επί του Κυπριακού έχει προκύψει άδιέξοδος. Αι σχέσεις 'Αθηνών - Λευκωσίας είναι παγωμένες. Αι Διακοινοτικά συνομιλίας μεταξύ 'Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων δέν ήρχισαν άκόμη. Καί ή παρουσία του στρατηγού κ. Γ. Γρίβα εις τήν Κύπρον έξακολουθεί να άποτελή έρωτηματικό, τώσον διά τήν νήσον καί τήν

'Ελλάδα όσον καί διά τήν παγκόσμιον κοινήν γνώμη. Ο 'Αρχιεπίσκοπος έτήρησε μέχρι τώρα σιωπήν ένά, ώς είναι φυσικό, πολλά έλέγοντο καί έγράφοντο εις τās έλληνικάς καί τās ξένας έφημερίδας.

Επισκέφθη τόν Πρόεδρον τής Κυπριακής Δημοκρατίας εις τό μέγαρον τής 'Αρχιεπισκοπής τής Λευκωσίας. Αι δύο συνομιλίας μας υπήρξαν πολύωροι καί λεπτομερειακά. Επεξετάθησαν εις όλα τά προβλήματα, τά ίδια μας καί τά διεθνή. Καί ο 'Αρχιεπίσκοπος μου έκαμε τήν τιμήν να μου έπιτρέψη να φέρω εις τήν δημοσιότητα τās άπόφεις του επί θεμάτων άμέσου έλληνικού ένδιαφέροντος.

'Η συνέντευξις

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Έχετε τήν πρόθεσιν να κάμει μερικόν άνασχηματισμόν τής Κυβερνήσεως ή θα προχωρήσει εις αντικατάστασιν όλων τών Υπουργών;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Μέ άπασχολεί τό θέμα άνασχηματισμού ή σχηματισμού νέας Κυβερνήσεως καί έχω επί αύτου ώρισμένα σκέψεις. Δέν θα επεθύμουν, όμως, να προδύ εις οίανδήποτε σχετικήν δήλωσιν, προτού θεωρήσιν όπιν τών συνεργατών μου καί άλλων πολιτικών παραγόντων τās σκέψεις καί προθέσεις μου. Οριστική άπόφασις επί του όλου θέματος θα ληφθί έντός του προσεχούς μηνός.

'Η δήλωσις Ποντγκόρνυ

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Ποία είναι ή γνώμη σας διά τήν δήλωσιν του Ποντγκόρνυ εις τό έκδοθέν έν 'Αγκύρα κοινό άνακωθέν, ότι ή ρωσική Κυβέρνησις άποκρούει τήν 'Ενωσιν τής Κύπρου με τήν 'Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: 'Η σοβιετική Κυβέρνησις πολ-

λάκις εξέφρασε τήν αντίθεσιν τής προς τήν 'Ενωσιν τής Κύπρου μετά τής 'Ελλάδος. Άπλή επανάληψις τής σοβιετικής θέσεως έναντι του κυπριακού προβλήματος ήτο ή δήλωσις του κ. Ποντγκόρνυ εις τό έκδοθέν έν 'Αγκύρα κοινό άνακωθέν. Ως είναι φυσικό, δοθέντα λυθεί τόν κυπριακό 'Ελλητισμόν ή έξ οίσαδήποτε χώρα αντίθεσις προς τό δικαίωμα αυτοδιάθεσώς του.

'Αθηναι - Λευκωσία

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Ποία είναι ή προοπτική σας διά τās σχέσεις μεταξύ 'Αθηνών καί Λευκωσίας;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Αυτούμαι να είπω ότι αι σχέσεις 'Αθηνών καί Λευκωσίας διέρχονται από τινος σοβαράν κρίσιν καί, γενικά, δέν είναι εκείναι, τās όποιās αι έθνικά περιστάσεις ή παραγούσιν. Διάφοροι είναι οι συμβολόντες εις τήν δημιουργίαν τής κρίσεως παράγοντες καί αίτια. 'Η άρσις τούτων είναι έθνική έπιταγή. 'Επίστευον πάντοτε ότι τήν

σοβιετικήν προϋπόθεσιν διά τήν προώθησιν του κυπριακού ζητήματος προς άίσιον λύσιν άποτελούν ή φυσική ένότης καί ή άρμονική συνεργασία μεταξύ 'Ελλάδος καί Κύπρου. Θα καταβάλω, εις έν βαθμόν άπό τήν έξαρτάται, πάσαν προσπάθειαν διά τήν αναθέρμανσιν τών σχέσεων μεταξύ 'Αθηνών καί Λευκωσίας καί τήν γεφυρώσιν του οίουδήποτε χάσματος. 'Εν ουδεμίā περιπτώσει έπιτρέπεται να ανατιναχθούν αι γεφυραι καί ή Κύπρος να άπομονωθί καί άποκοπή του έθνικού κορμού. Είμαι δέδαιος ότι καλή θέλησις, ύπάρχει άμφότερων διά τήν άσκησην τασσασιν συμποίας καί άρμονικής συνεργασίας.

'Η συνάντησις με τόν Γρίβαν

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Πολλά έγράφοντα περι τής συναντήσεως σας με τόν στρατηγόν Γρίβαν. Δύνασθε να διευκρινήσετε άν έπραξατο οίτιδήποτε ή έν λόγω συνάντησις, ποίον περιεχόμενον ειχε καί εις τί κατέληξε;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Είχον, πράγματι, συνάντησιν με τόν στρατηγόν Γρίβαν πρό μηνός περίπου. 'Η συνάντησις έγινετο κατά τιν ιδικήν μου εισηγησεως καί πρωτοβουλίας. 'Επιθυμώ τήν συνεργασίαν με τόν στρατηγόν διά τήν έννοπήσιν τών έθνικων μας δυναμειών καί τήν ήσυχροποίησιν του κυπριακού έσωτερικού μετώπου, τό όποιον από τινος παρουσιάζει επικίνδυνον ρωγμάς. Είναι άληθές ότι ο στρατηγός καί εγώ διαφωνήσαμεν πολλάκις κατά τό παρελθόν καί εξέφρασθησαν έκατέρωθεν έπικρισεις. Πρέπει, όμως, να είπω ότι, έν ή διαφώνια μου μετά του στρατηγού, ούδέποτε ήμεροετίθησιν τόν άγνόητον των ελαττηρίων εις τās ένεργείας καί έκδηλώσεις του. Τό παρελθόν, έν πάση περιπτώσει, έπρεπε να λησμονηθί. Εις στιγμής έθνικώς κρίσιμων δέν ύπάρχει παρελθόν, άλλα παρον καί μέλλον. Κατά τήν συνάντησιν άντηλλάξαμεν άπόφεις επί τής έσωτερικής καταστάσεως καί των πιθανών έξελίξεων του Κυπριακού. Ο στρατηγός εξέφρασεν ώρισμένα σκέψεις καί εισηγήσεις διά τήν προαγωγήν τής έθνικής μας ύποθέσεως. Δέν έπιθυμώ, όμως, να άποκαλύψω επί αυτών λεπτομερείας.

Εύρίσκειται εις έπαφήν

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Διατηρείτε έπαφήν με τόν στρατηγόν Γρί-

βαν; Πρόκειται να συναντηθίτε εκ νέου μαζί του;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Ευρισκομαι εις έπαφήν με τόν στρατηγόν μέσωσ προσώπων του περιβάλλοντός του, έκτελούντων χρέη συνδέσμου. Δέν έπρογραμματίσθη, άλλα δέν άποκλείεται καί άλλη συνάντησις.

'Επίσκεψις εις τās 'Αθήνας

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Πιθανολογείται επίσκεψις σας εις τās 'Αθήνας;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Δέν σκέπτομαι, επί του παρόντος, επισκεψιν εις 'Αθήνας. Πιθανώς, όμως, έντός των προσεχών μηνών να κριθί σκοπιμος ή επίσκεψις μου διά προσωπικήν άνταλλαγήν άπόφειων επί του Κυπριακού μετά τής ελληνικής Κυβερνήσεως.

'Ο κομμουνισμός εις τήν Κύπρον

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Πώς εμφανίζεται τό πρόβλημα του κομμουνισμού εις τήν Κύπρον;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: 'Εξάρεται υπό τινων ή άποφεις ότι ο κομμουνισμός έν Κύπρω επεξετάθη κατά τās τελευταία έτη. Δέν συμμερίζομαι τήν άποψιν. Πρέπει επίσης να είπω ότι ο κομμουνισμός έν Κύπρω είναι ιδιότυπος. Άποκαλούνται κομμουνιστάί πάντα τά μέλη του άριστοτέρου κόμματος 'ΑΚΕΛ. Δέν είναι, όμως, κομμουνιστάί έν ή πραγματική τής λέξεως έννοια, δεδομένου ότι ή τερσασία πλειοψηφία τούτων θρησκεύει δοθέντα καί ούδέν γνωρίζει περί των ιδιαιτηών θεωριών του κομμουνισμού.

'Η βασίλεις με τόν Βασίλειά

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: 'Εγράφη κατ' επανάληψιν εις τόν Τύπον, ότι εις τό παρελθόν διεδραμάτισατε ρόλον μεσολαθητού μεταξύ τής επαναστατικής Κυβερνήσεως των 'Αθηνών καί του Βασιλείου Κωνσταντινου. Συνέβη ποτέ τοίτο;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Πολλάκις διήλθον εκ Ρώμης διά να συναντηθώ καί ένημερώσω επί του Κυπριακού τόν Βασίλειά Κωνσταντίνον, ο όποιος είναι Βασιλεύς ούχι μόνον τής 'Ελλάδος, άλλα όλων των 'Ελλήνων. Δέν μου άνεπέθη, όμως, έξ οίσαδήποτε πλευράς ρόλος μεσολαθητού καί, επομένως, δέν άνελάβον τοίούτον ρόλον.

Αι συνομιλίας με τούς Τούρκους

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Μετά τήν έπιλογήν τής νέας διαδικασίας

Ο 'Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, άποχαιρετά τόν άρθρογράφον του «'Ελευθέρου Κόσμου» κ. Σάββαν Κωνσταντόπουλον

διά τās διακοινοτικάς συνομιλίας μεταξύ 'Ελληνοκυπρίων καί Τουρκοκυπρίων ποιά νομίζετε ότι είναι τά πλεονεκτήματα καί τά μειονεκτήματα τής μελλοντικής μεθοδεύσεως των διαπραγματεύσεων;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Άποτελεί πλεονέκτημα ή ένισχυσις των ένδοκιμαστων συνομιλιών διά τής συμμετοχής εις αυτές εκπροσώπων του Γενικού Γραμματέως των 'Ηνωμένων 'Εθνών, ώς προνοεί ή ύπ' αύτου προταθείσα διαδικασία. Αμφιβάλλω, όμως, κατά πόσον θα είναι εποικοδομητική ή συμβολή των δύο συνταγματολόγων, ένός έξ 'Ελλάδος καί ένός εκ Τουρκίας, τούς όποιους οι συνομιλητάί θα συμβουλευόταναι. 'Η οίσιδήποτε κυπριακού ζητήματος δέν πρέπει να έκλείψη. Καί προς τήν κατεύθυνσιν αύτην έπιμονος καί συνεχής πρέπει να είναι ή προσπάθεια.

Η κρίσις τής Μ. 'Ανατολής

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Νομίζετε ότι ή κρίσις του Μεσανατολικού θα επιδεινωθί κατά τό 1972 ή τουλάχιστον θα πλησιάζη προς μίαν λύσιν;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Είναι πολύ άμφιβολος ή σύντομος διευθέσις τής Μεσανατολικής κρίσεως. 'Η αραβοισραηλιτική διένεξις θα συνεχισθί πιθανώς επί μακρόν. Δέν νομίζω, όμως, ότι θα λάβη τήν μορφήν καί τήν διάστασιν ένός νέου πόλεμου, καίτοι ύφίσταται προς τοίτο πάντοτε ο κίνδυνος.

Ίσως μεταβή εις Σευχέλλας

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Προτίθεσθε κατά τό άρχόμενον έτος να πραγματοποιήσετε ταξίδια έκτός τής νήσου καί πού;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ: Δέν έ-

Επίλογος

Αύται είναι αι σκέψεις του 'Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Άποτελεί κοινήν εύχήν ή πλήρης άποσαφήνισις των πραγματών έν όψει μάλιστα καί τής έπικειμένης επανάληψως του διακοινοτικού διαιλόγου. 'Η κατάσταση είναι άναμφίβολως δύσκολος. Άλλά αι δυσχέρειαί είναι δυνατόν να ύπερνηκθούσιν τουλάχιστον κατά τήν γνώμη του ύπογράφοντος.

Σ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ζητήστε σήμερα τό 2^{ον} τεύχος
MICHIGAN PRESS
ΕΚΤΑΚΤΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ
'Η Έκδοσις ού έβδομοδοσία τεύχη των Συστημάτων Αυτοδιδασκαλίας MICHIGAN PRESS έσπεμείσεν πρωτοφανή έκδοτική έπιτυχία. 'Η πρώτη έκδοσις (75.000) τεύχη έξηντλήθη έντός των πρώτων ήμερών. Μετά ταύτα άπεφασίσθη ή επανεκδόσις καί ή επανακυκλοφορία του πρώτου τεύχους διά να τό προμηθευθούσιν όσοι δέν πρόλαβαν να τό άποκτήσουν.
Michigan Press
'Επανάκυκλοφορεί καί τό 1^{ον} τεύχος
Π. ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΟΣ Α.Ε. ΦΕΙΔΙΟΥ 18Α ΤΗΛ. 633-738